

MJERILA VRJEDNOVANJA U NASTAVI HRVATSKOGA JEZIKA
4. razredi šk. god. 2020./2021.

Praćenje je pisano sustavno uočavanje i poticanje redovitosti rada, razine usvojenosti učenikovih znanja i vještina.

Vrjednovanje je povremeno provjeravanje usvojenosti znanja i vještina određena područja i sadržaja. Vrjednovanje se temelji na početnom stanju i praćenju.

Ocjenjivanje je bročano označavanje razine usvojenih znanja i vještina.

U nastavi Hrvatskoga jezika pratimo:

1. književnost

2. hrvatski jezik

3. jezično izražavanje

<p>KNJIŽEVNOST</p> <p>- razumijevanje i uočavanje elemenata zadanih nastavnim programom, književnoteorijska i književnopovijesna znanja</p> <p>- razvijanje kulture čitanja, gledanja i slušanja umjetničkog djela</p>	<ul style="list-style-type: none">- vrjednuje se usvojenost književnoteorijskih i književnopovijesnih sadržaja propisanih programom- primjena stečenih znanja u nastavi- poznavanje gradiva književnosti prethodnih razreda čime se ostvaruje kontinuitet i aktualizacija gradiva- redovito praćenje nastavnih sadržaja i izvršavanje zadataka (domaćih i školskih)- povezivanje i primjena srodnih sadržaja- aktualizacija nastavnih sadržaja- samoinicijativnost- istraživački duh- argumentiran kritički stav- popis lektirnih djela učenici dobivaju na prvom nastavnom satu- na satovima lektire vrjednuje se pročitanoost, razumijevanje, sposobnost raščlambe i interpretacije lektirnoga djela- uočavanje problemskih zadataka i razvijanje kritičkoga mišljenja
<p>HRVATSKI JEZIK</p> <p>- vrjednuje se usvojenost jezičnih sadržaja propisanih programom i njihova primjena</p>	<ul style="list-style-type: none">- poznavanje i primjena pravopisnih i pravogovornih normi- motiviranost, redovitost i rad- uočavanje jezičnih zakonitosti- obogaćivanje rječnika- razumijevanje jezičnih pojava i njihova primjena u svakodnevnome životu- povezivanje jezičnih pojmova i pojava- samostalno zaključivanje i suodnosne veze s drugim nastavnim područjima i predmetima- sadržaji se ocjenjuju usmenim odgovorom ili pisanom provjerom znanja

JEZIČNO IZRAŽAVANJE

- način učenikova izražavanja, iznošenja činjenica, misli i stavova; poštivanje pravogovorne, pravopisne i gramatičke norme; motiviranost i sudjelovanje u radu, bogatstvo rječnika...

- sposobnost analize i sinteze
- gramatička, pravopisna i sintaktička točnost u pisanom i usmenom izražavanju
- čitanje s razumijevanjem
- raščlanjivanje književnih i neknjiževnih tekstova
- sposobnost osmisliti dobro strukturiran tekst ili govor (opis, dijalog, monolog, pripovjedački tekstovi, pismo, biografija, recenzija, dokazivanje, rasprava, esej i komunikacijski tekstovi)
- sposobnost strukturirano izlagati u zadanim veličinama (vrijeme, broj riječi itd.)
- znati potkrijepiti vlastite misli valjanim argumentima
- vladati jezičnom, pravopisnom i logičkom raščlambom
- gramatička, pravopisna i pravogovorna točnost
- bogat rječnik
- samostalnost u govoru, pričanju, prepričavanju, opisivanju i raspravljanju
- kreativnost
- logička i emocionalna izražajnost u govoru i pisanom izražavanju
- pravilne i cjelovite rečenice, logičnost i smislenost
- aktivnost, samoinicijativnost i suradnja

OBLICI ISPITIVANJA

- usmeno ispitivanje
- pisani oblici ispitivanja

OSNOVNI KRITERIJI OCJENJIVANJA – KNJIŽEVNOST

ODLIČAN (5) – operativno i kreativno, stvaralačko znanje

- učenik obrazlaže, primjenjuje, dokazuje
- učenik u potpunosti usvaja književnoteorijske pojmove i književnopovijesna znanja
- s lakoćom usvaja i povezuje nove sadržaje
- izvrsno primjenjuje stečeno znanje na nove tekstove
- samostalno interpretira pročitane lektire, primjenjuje stečena književnoteorijska i književnopovijesna znanja i uočava uzročno-posljedične veze
- iznimno je aktivan i kreativan u nastavnom procesu
- ima razvijen kritički stav i argumentirano ga iznosi
- razvija samoinicijativnost, kreativnost i istraživački duh
- aktualizira sadržaje i povezuje sa stvarnim životom
- u potpunosti poštuje dogovore, traži više i proširuje svoje znanje

VRLO DOBAR (4) – operativno znanje

- učenik je usvojio sadržaje i izlaže ih samostalno
- uči s razumijevanjem i svjesno usvaja zadano
- aktivno sudjeluje
- skoro u potpunosti interpretira pročitane tekstove
- uspješno primjenjuje stečeno znanje na nove tekstove
- ima razvijen kritički stav
- vrlo je aktivan u nastavnom procesu
- aktualizira sadržaje
- poštuje dogovore

DOBAR (3) – znanje reprodukcije

- učenik je usvojio sadržaje, ali slabije ih ili djelomično primjenjuje
- odgovara uz manju nastavnikovu pomoć i poticaj, nije samostalan u radu
- učenik slabije razumije neke sadržaje (uzročno-posljedične veze)
- povremeno se uključuje u interpretaciju i nastavni proces
- djelomično usvaja književnoteorijske i književnopovijesne sadržaje
- nije uvijek u okvirima vremenski zadanih rokova u rješavanju zadataka i svladavanju nastavnih sadržaja

DOVOLJAN (2) – znanje prepoznavanja

- učenik poznaje samo neke sadržaje na razini prepoznavanja
- u gradivu se snalazi uz nastavnikovu pomoć
- otežano prepoznaje naučene činjenice u književnim tekstovima
- rijetko iznosi svoje zaključke
- ne poštuje dogovorene vremenske rokove i vrlo često zanemaruje svoje obveze i zadatke

NEDOVOLJAN (1) – znanje prisjećanja

- učenik nije savladao gradivo
- slabog je predznanja
- ne razumije gradivo
- ne sudjeluje u interpretaciji
- ne usvaja ni osnovne književnoteorijska ni književnopovijesna znanja
- ne pridržava se dogovora i ne poštuje vremenske rokove, zanemaruje obveze i zadaće

OSNOVNI KRITERIJI OCJENJIVANJA – HRVATSKI JEZIK

ODLIČAN (5) – operativno i kreativno, stvaralačko znanje

- bez pogrešaka i poteškoća poznaje i primjenjuje pravopisnu i pravogovornu normu u usmenom i pisanom izražavanju; uočava jezične zakonitosti
- samostalno zaključuje i uočava suodnosne veze s drugim nastavnim područjima i predmetima
- motiviranost, redovitost i rad; točan, pedantan i precizan, izrazito zainteresiran i kreativan
- jezične sadržaje usvaja u potpunosti i s lakoćom rječnika
- razumije jezične pojave i njihovu primjenu u svakodnevnome životu
- povezuje jezične pojmove i pojave
- sposoban je prenositi znanja na druge i samostalno se služi dodatnim izvorima znanja

VRLO DOBAR (4) – operativno znanje

- sustavno uči i izvršava svoje zadaće
- ne proširuje znanje dodatnim izvorima, ali je vrlo točan i precizan u svladavanju nastavnih sadržaja
- razumije jezične pojave, ali povremeno griješi u njihovoj primjeni
- razumije gradivo i povezuje ga s drugim srodnim sadržajima
- uključuje se u stvaralački rad
- samostalno uočava ključne pojmove

DOBAR (3) – znanje reprodukcije

- većim dijelom usvaja programske sadržaje, nedostaje više interesa za nastavnim sadržajima
- ne otkriva uzročno-posljedične veze
- naučeno gradivo reproducira i pamti, ali ga ne primjenjuje samostalno
- češće griješi u primjeni jezičnih znanja
- češće potrebna pomoć nastavnika u radu

DOVOLJAN (2) – znanje prepoznavanja

- djelomično usvaja nastavne sadržaje i reproducira ih, usvaja tek minimum znanja
- nezainteresiran za rad
- često griješi u primjeni jezičnih znanja, ne razumije u potpunosti gradivo, prepoznaje samo temeljne pojmove i to uz pomoć nastavnika
- ne uspijeva samostalno uraditi radne zadatke, ne piše redovito domaće zadaće

NEDOVOLJAN (1) – znanje prisjećanja

- učenik ne usvaja ni temeljne pojmove
- nezainteresiran za rad, ne pokazuje nikakvu želju za suradnjom
- učestalo griješi u primjeni osnovnih jezičnih znanja, ne razumije gradivo
- ne piše domaće zadaće, ne poštuje dogovore

OSNOVNI KRITERIJI OCJENJIVANJA – JEZIČNO IZRAŽAVANJE

ODLIČAN (5) – operativno i kreativno, stvaralačko znanje

- sustavan i jezično korektan način učenikova izražavanja, iznošenja činjenica, misli i stavova; poštivanje pravogovorne, pravopisne i gramatičke norme, bogatstvo rječnika, logičnost i smislenost
- iznimna motiviranost i sudjelovanje u radu, samostalnost
- sposobnost analize i sinteze, s lakoćom i vrlo uspješno priča, prepričava, opisuje i raspravlja
- gramatička, pravopisna i sintaktička točnost u pisanom i usmenom izražavanju
- čitanje s razumijevanjem i raščlanjivanje književnih i neknjiževnih tekstova,
- ima sposobnost osmisliti dobro strukturiran tekst ili govor (opis, dijalog, monolog, pripovjedački tekstovi, pismo, biografija, recenzija, dokazivanje, rasprava, eseji komunikacijski tekstovi)
- ima sposobnost strukturirano izlagati u zadanim veličinama (vrijeme, broj riječi itd.)
- zna potkrijepiti vlastite misli valjanim argumentima
- vlada jezičnom, pravopisnom i logičkom raščlambom
- kreativnost, samostalnost
- logička i emocionalna izražajnost u govoru i pisanom izražavanju
- aktivnost, samoinicijativnost i suradnja

VRLO DOBAR (4) – operativno znanje

- učenik ima bogat rječnik
- logički i semantički povezuje misli u dobro strukturirane rečenice
- poštuje i primjenjuje govorne vrednote u svom izražavanju
- samostalnost, kreativnost
- dobra uporaba standardnog jezika
- aktivan u nastavnomeradu

DOBAR (3) – znanje reprodukcije

- učenik bi trebao obogatiti svoj rječnik
- ponekad griješi u primjeni govornih vrednota u pisanom i usmenom izražavanju
- u pričanju, raspravi, opisivanju potrebna pomoć nastavnika
- koristi riječi koje ne pripadaju standardnome jeziku
- nije uvijek aktivan na satovima

DOVOLJAN (2) – znanje prepoznavanja

- vrlo skroman rječnik
- nesamostalnost u radu
- učestale greške u usmenom i pisanom izražavanju
- ne služi se standardnim jezikom
- na satovima je izrazito pasivan, rijetko pokazuje interes i rijetko sudjeluje u raspravama

NEDOVOLJAN (1) – znanje prisjećanja

- nerazvijen rječnik
- nesamostalnost i potpuna nezainteresiranost u radu
- velike i učestale greške u usmenom i pisanom izražavanju; učenik teško sklapa smislene rečenice i teško ih povezuje u cjelinu
- učenik ne poznaje i ne primjenjuje zakonitosti pisanoga i usmenoga izražavanja
- ne služi se standardnim jezikom, česta uporaba neknjiževnih riječi, katkada i vulgarizama
- na satovima je potpuno pasivan, ne sudjeluje u raspravama

USMENO ISPITIVANJE

Usmeni odgovori su najavljene ili nenajavljene provjere znanja i vještina iz određenog nastavnog sadržaja, a traju do 10 minuta. U izražavanju treba težiti uporabi standardnog književnog jezika.

TESTOVI

Testovi su prethodno najavljene i planirane pisane provjere znanja i vještina. Test je pouzdan, jasan i mjerljiv. Testovi mogu biti zadatci objektivnog tipa (iz područja hrvatskoga jezika) i pisane provjere interpretacije umjetničkoga djela.

POSTOTAK	0 - 49	50 - 62,5	63 - 75	75,5 - 88	88,5 - 100
OCJENA	1	2	3	4	5

KRITERIJI OCJENJIVANJA PISANIH RADOVA

Pisani radovi su školske i domaće zadaće različitih žanrova zadanih nastavnim planom i programom.

Školska zadaća je prethodno najavljena i planirana pisana provjera znanja i vještina na zadanu temu. Školska se zadaća vrjednuje pa ocjenjuje.

Vrednovanje školske zadaće:

1. ostvarenost teme:

- nije ostvarena (0)
- djelomično (1)
- u potpunosti (2)

2. kompozicija sastava:

- nema kompozicije i nesređeno izlaganje (0)
- nedostaje jedan kompozicijski dio (1)
- potpuno ostvarena kompozicija (2)

3. žanr

- nije ostvaren zadani žanr (0)
- zadani žanr djelomično ostvaren (1)
- u potpunosti ostvaren zadani žanr (2)

4. tekst:

- rečenice nisu smislene niti povezane (0)
- rečenice su smislene i djelomično povezane (1)
- rečenice su povezane i smislene (2)

5. rječnik i stil:

- siromašan rječnik, stil nesređen (0)
- površnost u izražavanju (1)
- bogat rječnik, punoća izraza (2)

6. gramatička točnost:

- uglavnom netočnost (0)
- pretežna točnost (1)
- potpuna točnost u oblikovanju rečenica (2)

7. pravopisna točnost:

- ne poznaje pravila pravopisne norme (0)
- pretežno poznavanje pravopisne norme (1)
- potpuno poznavanje pravopisne norme (2)

8. urednost i čitljivost:

- rukopis nije čitak, tekst je neuredan (0)
- rukopis je čitak, ali slova nisu pravilno oblikovana, tekst je pretežno uredan (1)
- rukopis je čitak, tekst je uredan (2)

Učeniku koji pogriješi zadanu temu ili žanr, ne navede naslov teme, ima puno pravopisnih pogriješaka, piše velikim tiskanim slovima, školska zadaća se ocjenjuje nedovoljnom ocjenom.

Bodovanje i ocjenjivanje školske zadaće:

8 - 10 = dovoljan (2)

11 - 12 = dobar (3)

13 - 14 = vrlo dobar (4)

15 - 16 = odličan (5)

Ostali pisani radovi mogu se vrjednovati kao i školska zadaća. Ukoliko to nije najavljeno učenicima, vrjednuje se i ocjenjuje prema ovim mjerilima:

Dovoljan – učenik slabo poznaje i primjenjuje jezična pravila. Ima siromašan rječnik. Ponekad rabi elemente zavičajnoga govora/mjesnoga ili nekoga drugog idioma. Tekst ima nerazumljivu i nesređenu sintaksu, a tema je ostvarena djelomično.

Dobar – učenik osrednje poznaje i primjenjuje gramatičko-pravopisnu normu, izražava misli u smislene i razumljive rečenice, ima prosječan rječnik i teži jednostavnom izrazu. Skromno rabi izražajna sredstva.

Vrlo dobar – učenik uglavnom uspješno provodi pravopisna i gramatička znanja u pisanju. Rječnik je slikovit i bogat.

Odličan – učenik je kreativan, maštovit i ima bogat rječnik; izražava se originalno u vlastitomu izrazu uz dopuštenu pokoju jezičnu pogriješku.

Tijekom godine su planirane 2 školske zadaće te 2 provjere znanja iz jezika (ZOT). Ostali pisani radovi (lektirni naslovi, književni i neknjiževni tekstovi) ne trebaju biti unaprijed najavljeni ukoliko nastavnik procijeni da za to nema potrebe.

KRITERIJI ZAKLJUČIVANJA OCJENE

Zaključna ocjena izraz je postignute razine učenikovih kompetencija i rezultat ukupnog vrjednovanja tijekom nastavne godine. Proizlazi iz svih ocjena i bilježaka o praćenju učenika upisanih u Imenik učenika. Svi navedeni elementi ocjenjivanja jednako su vrijedni i moraju biti pozitivni. Početno polazište kod zaključivanja ocjene u pravilu je aritmetička sredina svih upisanih ocjena. Zaključna ocjena ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak, a što je vidljivo iz bilježaka o praćenju u Imeniku.

Aktiv profesora Hrvatskoga jezika:

Sanja Ogričić, prof.

Katja Lisica, prof.

Tanja Gijevski (zamjena za Mirandu Magdić, prof.)

Split, 3. rujna 2020.

